

BELEIDSNOTA

OCMW

2008 - 2013

opgemaakt door Van Thielen Jef
secretaris
vastgesteld door de Raad in zitting van 040308

SYNTHESE

- een moderne organisatie** Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Herenthout is de laatste jaren uitgegroeid tot een organisatie waarin een aantal diensten zich ontwikkeld hebben tot vrij autonome onderdelen met een eigen finaliteit. Ook is het OCMW als geheel sterk uitgebreid, met als gevolg dat de ondersteunende diensten zijn gegroeid en duidelijker worden gestructureerd. Dit maakt dat de komende jaren moet gewerkt worden naar een moderne organisatie met een transparante structuur en met een duidelijke verdeling van de opdrachten.
- als lokaal bestuur** Het OCMW heeft de opdracht gekregen gestalte te geven aan het Lokaal Sociaal Beleid. Dit betekent een duidelijke uitbreiding van zijn opdracht: sturing geven aan het sociaal beleid van het lokaal bestuur. Waar het OCMW volgens de OCMW-wet als opdracht heeft de dienstverlening te garanderen, is zijn opdracht in de nieuwe context ervoor te zorgen dat het lokaal beleid in zijn geheel inclusief en integratiebevorderend is.
- inclusief** Inclusief wil dan zeggen dat alle beleidsmaatregelen die uitgaan van het lokaal bestuur bijzondere aandacht hebben voor die groepen die dreigen geen gebruik te (kunnen) maken van het reguliere aanbod.
- integratie bevorderend** Integratiebevorderend betekent dan dat het lokaal bestuur de nodige initiatieven neemt om voor de individuen en groepen, die dreigen uitgesloten te worden, de deelname aan het maatschappelijk leven te waarborgen.
- armoede bestrijding** Armoedebestrijding blijft echter een prioritaire opdracht van het OCMW. Wij moeten duidelijke preventieve en curatieve strategieën ontwikkelen om armoede in Herenthout terug te dringen.
- samenwerking** De geloofwaardigheid en de toekomst van het OCMW zal echter bepaald worden door de manier waarop het OCMW zich kan positioneren in de verschillende samenwerkingsverbanden.
- Op de eerste plaats dienen de goed onderbouwde afspraken met het Gemeentebestuur in de toekomst te worden bestendigd.
- Anderzijds moeten in het kader van het Lokaal Sociaal Beleid zowel lokaal als subregionaal (de zorgregio van ISOM) een goede operationele planning ontwikkeld worden met de private diensten en verenigingen.
- En ten slotte moet subregionaal (ISOM) en regionaal (WZK) de positie van de OCMW's versterkt worden door een goede beleidsmatige en operationele afstemming van de werking van de OCMW's in stevige samenwerkingsverbanden.

INHOUDSOVERZICHT

SAMENVATTING

INHOUDSOVERZICHT

1. INLEIDING
2. MISSIE EN VISIE
 - 2.1 Missie en Visie OCMW
 - 2.2 Kerntaken OCMW
 - 2.3 Opdrachten OCMW gekaderd in LSB
3. SITUERING
 - 3.1 Herenthout
 - 3.2 OCMW
 - 3.3 Huidige organisatie
4. WAT DOEN WE ?
 - 4.1 Algemene Maatschappelijke Dienstverlening – Sociale Dienst
 - 4.2 Ouderenzorg
 - 4.3 Kids & co
 - 4.3.1 Kinderopvang
 - 4.3.2 Opvoedingsondersteuning
5. HOE DOEN WE HET
 - 5.1 Sociaal Huis
 - 5.2 Organisatie
 - 5.3 Ondersteunende diensten
 - 5.3.1 Personeel
 - 5.3.2 Administratieve coördinatie
 - 5.3.3 ICT – systeemverantwoordelijke
 - 5.3.4 Beleidsmedewerker
 - 5.4 Intergemeentelijke samenwerking
6. PERSONEEL
7. PATRIMONIUM
8. FINANCIEN

1. Inleiding

Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De organieke wet bepaalt dat in iedere gemeente een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn moet worden opgericht met als opdracht die maatschappelijke dienstverlening te verzekeren die eenieder in de mogelijkheid stelt een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Het OCMW heeft dus een duidelijke wettelijke opdracht: de minimum dienstverlening verzekeren aan alle burgers van de gemeente.

De wetgever voorzag dat, voornamelijk om oog te kunnen hebben voor de zwaksten in onze samenleving, deze opdracht toegewezen werd aan een lokaal apart georganiseerd bestuur met een nauwe band met het gemeentebestuur.

Ieder OCMW geeft een eigen invulling aan de opdracht naar gelang de eigen visie en lokale behoeften.

Het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid

Het lokaal sociaal beleid geeft het lokaal bestuur als opdracht een geïntegreerde visie op het lokaal sociaal beleid te ontwikkelen en een meerjarenplan op te maken m.b.t. de gewenste acties en de inzet van lokale middelen. Lokaal sociaal beleid is het geheel van beleidsbepalingen en acties van lokale actoren met het oog op het garanderen van de toegang van elke burger tot de rechten vastgesteld in art. 23 en 24 §3 van de grondwet.

Deze opdracht is breder dan deze geformuleerd door de organieke wet op het OCMW. Het is tevens een opdracht van het lokaal bestuur – gemeente en OCMW samen.

Het gemeentebestuur en OCMW van Herenthout zijn overeengekomen dat het OCMW als trekker zal optreden voor het ontwikkelen van het lokaal sociaal beleidsplan. Het lokaal sociaal beleid blijft echter de verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur gemeente en OCMW. In het lokaal sociaal beleidsplan wordt bepaald welke opdracht aan het OCMW wordt toegewezen.

Het OCMW-beleid kadert dus duidelijk binnen het lokaal sociaal beleidsplan.

In deze beleidsnota geven we aan hoe de raad voor maatschappelijk welzijn de komende jaren gestalte wil geven aan deze opdracht.

**Een beleidsnota schrijven is denken en plannen lange termijn...
en toch ook een beetje dromen.**

Het is een plan neerschrijven waar men op langere termijn naartoe wil. Deze beleidsnota is een overkoepelende nota. Hij is inhoudelijk gebaseerd op de beleidsnota's van de verschillende diensthoofden, waarin zij uitgetekend hebben waar zij met hun dienst naartoe willen , in de ruimte die door de beleidsmakers gecreëerd werd.

Het uitgetekende beleid krijgt zijn financiële vertaling in het financiële meerjarenplan van het OCMW.

Jaarlijks wordt tevens een activiteitenprogramma opgemaakt, dat de acties van het volgende jaar weergeeft en op basis waarvan een budget wordt opgemaakt.

2. Missie en visie

2.1 Missie en Visie van het OCMW

Organieke wet

Artikel 1 van de ORGANIEKE WET van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn bepaalt:

Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Er worden openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgericht die, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.

In de OCMW-raad van 4 december 2007 en de gemeenteraad van 10 december 2007 werd **het lokaal sociaal beleidsplan (LSBp) voor Herenthout** voor de periode 2008 – 2014 vastgesteld.

MISSIE Lokaal Sociaal Beleid Herenthout

Missie LSB

Het Lokaal Bestuur stippelt een Lokaal Sociaal Beleid uit om voor elke burger de toegang tot de sociale grondrechten te garanderen, opdat iedereen in menselijke waardigheid kan leven. Het beleid heeft hierin specifieke aandacht voor kwetsbare groepen en kansarmen.

Het Lokaal Bestuur verzekert en coördineert de uitbouw van een maatschappelijke dienst- en hulpverlening door acties te realiseren: enerzijds vanuit eigen diensten, anderzijds via samenwerking met lokale actoren en actoren buiten Herenthout. Waar mogelijk zal het zelf hulpverleners, in andere gevallen zal het de hulpvrager de weg wijzen en de hulpverlening coördineren.

De acties zijn zowel remediërend als preventief.

Bij de organisatie van laagdrempelige maatschappelijke dienst- en hulpverlening staat de cliënt centraal. Iedereen kan met zijn hulpvraag terecht aan het loket waar hij/zij op de meest klantvriendelijke en efficiënte manier wordt verder geholpen of doorverwezen.

Het Lokaal Bestuur wil een flexibel en transparant beleid voeren waar de betrokkenheid van de burgers, doelgroepen en organisaties optimaal is.

Het Lokaal Bestuur kiest voor een integrale en geïntegreerde aanpak.

Decreet LSB Het DECREET van 19 maart 2004 betreffende het LOKAAL SOCIAAL BELEID refereert naar volgende grondrechten:

(Art. 23)

Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden.

Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Die rechten omvatten inzonderheid :

1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;

2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;

3° het recht op een behoorlijke huisvesting;

4° het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;

5° het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing.

(Art. 24)

6° Ieder heeft recht op onderwijs, met eerbiediging van de fundamentele rechten en vrijheden. De toegang tot het onderwijs is kosteloos tot het einde van de leerplicht.

Alle leerlingen die leerplichtig zijn, hebben ten laste van de gemeenschap recht op een morele of religieuze opvoeding.

Opdrachten

Het doel, om de grondrechten als uitgangspunt voor het lokaal sociaal beleid te nemen, is dat de ongelijkheid tussen burgers voor wat betreft de toegang tot en uitoefening van hun basisrechten, zoveel mogelijk moet worden vermeden en weggewerkt.

Daarover waken is een kerntaak van het lokaal bestuur.

Dit betekent ook dat alle burgers aangemoedigd en ondersteund worden om hun rechten uit te oefenen en dat op alle beleidsdomeinen aandacht moet gaan naar het bereiken van kwetsbare groepen.

Dit uitgangspunt brengt mee dat het lokaal sociaal beleid niet alleen de acties omvat die gericht zijn op sociale dienst- en hulpverlening (het zogenaamde "klassieke" welzijns- en gezondheidsbeleid via publieke en private voorzieningen), maar ook betrekking heeft op kwetsbare groepen in andere beleidsdomeinen, zoals huisvesting, werkgelegenheid, onderwijs, cultuur en minderheden. Aldus wordt een lokaal sociaal beleid gekenmerkt door integraliteit en inclusiviteit. Het heeft een integraal karakter aangezien het een globaal en samenhangend kader biedt voor verschillende acties op diverse beleidsdomeinen. Het is inclusief omdat in alle beleidsdomeinen rekening wordt gehouden met de weerslag die voorgestelde maatregelen hebben op de grondrechten van alle burgers en van de meest kwetsbaren in het bijzonder.

Kwetsbaren Dit uitgangspunt legt ook de link met de opdracht van het OCMW zoals neergeschreven in artikel 1 van de organieke wet: erover waken dat alle burgers, inzonderheid de zwaksten en kwetsbaarsten, op alle beleidsdomeinen van de hulp- en dienstverlening in de brede zin kunnen gebruik maken.

In die zin verbreedt het LSB-decreet de opdracht van het OCMW. Waar de organieke wet bepaalde dat het OCMW het recht op maatschappelijke dienstverlening moet verzekeren, dient het OCMW, als deel van het lokaal bestuur, de participatie van àlle burgers, inzonderheid de kwetsbare groepen, op alle beleidsdomeinen te garanderen.

In het volgend hoofdstuk gaan we verder in op de opdrachten die het OCMW aangereikt krijgt vanuit het lokaal sociaal beleidsplan, waarin door het lokaal bestuur, door de keuzes die het gemaakt heeft, een aantal accenten werden gelegd.

Het mag duidelijk zijn dat het tot nu toe gevoerde beleid van het OCMW verder doorloopt in de planning naar de toekomst. We denken dan in het bijzonder het aanbod aan dienstverlening naar ouderen, dat niet expliciet in het lokaal sociaal beleidsplan is opgenomen.

2.2 Kerntaken van het OCMW blijven:

Kerntaken OCMW

- Een antwoord bieden op hulpvragen van alle burgers op het gebied van maatschappelijke dienstverlening.
 - De maatschappelijk participatie van de zwaksten en kwetsbaarsten bevorderen en garanderen.
 - De coördinatie van het zorgaanbod.
-

Sociale dienst De sociale dienst van het OCMW blijft het centrale punt waar de burger met al zijn vragen terecht kan, waar met de geëigende methodieken van het maatschappelijk werk een antwoord wordt geformuleerd door zelf hulp te bieden, dan wel op gepaste wijze door te verwijzen.

De OCMW sociale dienst blijft ook de "gemeentelijke " sociale dienst, met een breed aanbod.

Bijzondere aandacht voor

Zwakken - kansengroepen – kwetsbaren: men kan om uiteenlopende redenen moeite hebben om aan te pikken aan het maatschappelijk gebeuren.

De diensten van het OCMW hebben bijzondere aandacht voor de situatie van:

- Ouderen: de toenemende vergrijzing zal o.w.v. onze demografische opbouw sterker door werken dan elders. Tevens stellen wij vast dat Herenthout meer arme ouderen telt (WIGW – SIF indicatoren)

- Alleenstaande ouders: Herenthout telt meer alleenstaande ouders dan gemiddeld (SIF indicatoren)
 - Kinderen en jongeren uit zwakke gezinnen.
 - Vreemdelingen: opdracht in het kader van het lokaal opvanginitiatief voor vluchtelingen en in het wachtregister ingeschreven asielzoekers.
-

Coördinatie

Omdat door de beperking van de (financiële) middelen de zorgsector gedwongen wordt meer samen te werken en omdat de hogere overheid steeds meer opdrachten aan het lokaal bestuur toewijst (ten laste legt), zal het OCMW op verschillende terreinen nog meer de coördinatie functie moeten opnemen.

2.3 Opdrachten OCMW gekaderd in Lokaal Sociaal Beleid

Het lokaal bestuur, met de gemeenteraad als beleidsbepalend orgaan, heeft als opdracht:

- de lokale samenleving te organiseren
- taken opgedragen door de hogere overheid uit te voeren
- die zaken en noden, die door de hogere overheid niet worden geregeld, lokaal te reglementeren en organiseren.

Het Gemeentebestuur van Herenthout heeft aan het OCMW de aansturing van het lokaal sociaal beleid opgedragen met als doel het sociaal aspect in de Herenthoutse gemeenschap te bewaken en in het lokaal beleid integreren.

Het lokaal sociaal beleid beoogt:

- ervoor te zorgen dat iedereen aan de bak komt
 - een rechtvaardige verdeling van de beschikbare middelen
 - het welzijn en wel voelen van iedereen te bevorderen.
-

Volgende **STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN** werden in het Lokaal Sociaal Beleidsplan weerhouden:

SECTOROVERSCHRIJDENDE DOELSTELLINGEN

- Het Lokaal Bestuur voert een gecoördineerd Lokaal Sociaal Beleid.
- Het Lokaal Bestuur werkt een communicatiebeleid uit om burgers te informeren over de ontwikkelingen in het kader van het Lokaal Sociaal Beleid.
- Het Lokaal bestuur biedt concrete participatiemogelijkheden aan organisaties, doelgroepen en burgers bij de ontwikkeling en uitwerking van het Lokaal Sociaal Beleid.
- Het Lokaal Bestuur werkt aan een toegankelijke, klantvriendelijke sociale dienstverlening waarin de burger vlot zijn weg vindt.
- Het Lokaal bestuur houdt in zijn verschillende beleidsdomeinen rekening met de steeds veranderende maatschappij, met daarin specifiek aandacht voor de toenemende vergrijzing, door het uitwerken van verschillende doelstellingen en acties.

TEWERKSTELLING

- Het Lokaal Bestuur werkt een tewerkstellingsbeleid uit.
- Het Lokaal Bestuur bouwt een centraal aanspreekpunt uit. (aanspreekpunt = begeleiden, ondersteunen, informeren)
- Het Lokaal Bestuur werkt aan de voorwaarden om het recht op arbeid en sociale zekerheid te garanderen.

HUISVESTING

- Het Lokaal Bestuur werkt een degelijk huisvestingsbeleid uit dat gebaseerd is op een voorafgaande woonbehoeftestudie.
- Het Lokaal Bestuur stimuleert de uitbreiding van een betaalbaar en sociaal woningaanbod, zowel op de sociale als op de private markt.
- Het Lokaal Bestuur staat er garant voor dat zijn burgers begeleid worden naar een gepaste woonoplossing.
- Het Lokaal Bestuur heeft aandacht voor de leefbaarheid van een buurt.

CULTUUR EN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

- Het Lokaal Bestuur voert een gecoördineerd cultuurbeleid.
- Het Lokaal Bestuur centraliseert het aanbod aan cultuur en communiceert het aan de lokale bevolking.
- Het Lokaal Bestuur verleent financiële en logistieke ondersteuning aan verenigingen en individuele burgers.
- Het Lokaal Bestuur wil het samenleven van mensen uit dezelfde omgeving/buurt bevorderen.
- Het Lokaal Bestuur wil de betrokkenheid bij het maatschappelijk leven van zijn inwoners verhogen.

GEZONDHEID

- Het Lokaal Bestuur voert een gecoördineerd gezondheidsbeleid. Het heeft binnen dit beleid oog voor het wegwerken van gezondheidsverschillen tussen groepen in de bevolking. Het Lokaal bestuur heeft een expliciete verantwoordelijkheid ten aanzien van groepen met een bestaande of dreigende achterstand in gezondheid.
-

Op al deze terreinen heeft het OCMW een bijdrage te leveren.

Dit kan in verschillende hoedanigheden:

- als aanstuurder en coördinator van het beleid
- als hulpverlenende instantie
- als explorator van noden en behoeften, door deze op beleidsniveau te vertalen
- als verwijzer en coördinator in de hulpverlening

In de mate van het mogelijke wordt in deze beleidsnota de verschillende voorstellen gekaderd innen deze strategische doelstellingen.

3. Situering

3.1 Herenthout

Herenthout woon- gemeente

Herenthout is een kleine plattelandsgemeente en behoort tot buitengebied. Het heeft zijn landelijk karakter volledig behouden met nog een belangrijk landbouwareaal en natuur.

Doordat het tot het buitengebied behoort, heeft Herenthout uitsluitend een bestemming als woongebied. Nijverheid en de daaraan verbonden werkgelegenheid zullen blijvend beperkt aanwezig zijn. Toch heeft Herenthout als woondorp een aantrekkelijk karakter. Het heeft een aantal troeven wat betreft de samenlevingskwaliteit: een niet onbelangrijk aanbod aan groen en natuurlijk, een hechte gemeenschap met een rijk verenigingsleven en een carnavalstoet ...

Uit de verschillende werkgroepen van het LSB is dit aspect als een van de belangrijkste peilers van het toekomstig beleid naar voor gekomen: *Herenthout als aangename woongemeente behouden en versterken.*

3.2 OCMW

Plattelands OCMW

Het OCMW van Herenthout heeft zich ontwikkeld als een "plattelands" OCMW, waarbij de nadruk lag op de werking van de sociale dienst. Deze laatste ontwikkelde zich in de jaren 70 en 80 vnl. als gemeentelijke sociale dienst.

In het verleden was de aandacht van de dienstverlening van het OCMW vooral toegespitst op de oudere bevolkingsgroepen met het accent op de thuiszorgdiensten voor bejaarden. Met de vergrijzing van de bevolking voor ogen, zal het OCMW in de toekomst nog steeds grote aandacht moeten besteden aan deze groep.

Toch hebben andere maatschappelijke ontwikkelingen hun invloed gehad op de hulpvraag t.a.v. het OCMW en op de uitbouw van zijn dienstverlening.

Tot nu toe

De uitbouw van twee diensten begin de jaren 90 hebben daar een belangrijke rol in gespeeld, nl. het bejaardenproject Huis DRIANE en Kids & co.

De eerste lag in de lijn van het tot dan toe gevoerde beleid van ouderenzorg, waarbij gesteld werd dat een goede thuiszorg een goede (intramurale) basis moet hebben; men kan slechts mensen zolang mogelijk thuis laten wonen als men ook een aangepast aanbod heeft waar mensen terecht kunnen, die het moeilijker hebben, en waar zij de nodige ondersteuning kunnen vinden.

Waar het oorspronkelijk de bedoeling was een integrale intramurale zorg aan te bieden van rusthuis, serviceflats en dienstencentrum heeft het OCMW enkel de twee laatste kunnen realiseren.

De tweede dienst Kids & co is gegroeid uit een duidelijke behoefte bij jonge ouders aan opvang voor hun kinderen. In samenspraak met het gemeentebestuur heeft het OCMW het besluit genomen tot de oprichting van een Initiatief voor Buitenschoolse Kinderopvang. Dit initiatief heeft echter de laatste jaren, ook inhoudelijk, een sterke ontwikkeling gekend.

Vertrokken vanuit een doelstelling om aan ouders de kans te geven met beide te gaan werken (emancipatie van de vrouw), werd al vlug vast gesteld dat kinderopvang beantwoordt aan belangrijke maatschappelijk behoeften.

Het belang van arbeid als opstap naar maatschappelijk participatie is alsmaar duidelijker geworden, zeker voor mensen in een precaire situatie. Voor langdurig werklozen, die via een opleiding terug wensen aan te pikken, en alleenstaande ouders is kinderopvang van essentieel belang bij het zoeken naar werk.

De kinderopvang heeft tevens een plaats gekregen in het pedagogisch aanbod voor kinderen die het wat moeilijker hebben, vanuit een achtergesteld sociale situatie of door een handicap of beperktere mogelijkheden.

In dit opzicht heeft de kinderopvang en de dienst opvoedingsondersteuning een duidelijke link gelegd naar de maatschappelijke opdracht van de Sociale Dienst in de ondersteuning van kansarme gezinnen met kinderen.

Integratie en participatie

De stijging van de groep mensen die geen (economisch gevaloriseerd) werk hebben, ondanks de grote behoefte aan arbeidskrachten, hebben de laatste jaren de bijzondere aandacht opgeëist van het OCMW. Het gaat dan niet enkel (of in de eerste plaats) over een inkomensprobleem. Meer nog stelt zich het probleem van nuttigheids- en zelfwaardegevoel, participatie en integratie.

Daarom werd samen met de 6 andere ISOM-gemeenten de Intergemeentelijke Tewerkstellingsdienst uitgebouwd. Vanuit deze dienst zullen de komende jaren verdere initiatieven genomen worden voor de tewerkstelling van kansengroepen.

Nieuwe sociale structuren

Ingrijpender nog in het maatschappelijk leven zal echter het doorgedreven uiteenvallen van de bestaande sociale relatiestructuren zijn. De minder hechte band van het huwelijk, de beperktere draagkracht van gezins- en familierelaties, een meer geïndividualiseerde maatschappij, zal maken dat steeds meer mensen alleen komen te staan en op niemand kunnen terugvallen als er zich problemen voordoen; laat staan dat het alleen zijn op zich al niet tot een probleem wordt.

Deze evolutie zal op de eerste plaats zijn stempel blijven drukken op het beleid t.a.v. de bejaarden. Op termijn echter zal zij de ganse OCMW-werking mede beïnvloeden.

3.3 De huidige organisatie van het OCMW

Beleid

- de Raad voor Maatschappelijk Welzijn
- het Vast Bureau
- de Voorzitter
- het Overlegcomité

Directie

- de secretaris

Financiële dienst

- de ontvanger
- de boekhouder

Ondersteunende diensten

- Administratieve ondersteuning
 - ✓ de beleidsmedewerker
 - ✓ de dienst personeel
 - ✓ de administratief coördinator
 - > de administratief medewerkers
 - > de onthaalbediende
- Technische en logistieke ondersteuning
 - ✓ de technische dienst
 - ✓ de schoonmaakdienst

De dienstverlenende diensten:

- Sociale dienstverlening
 - ✓ de sociale dienst
 - algemene maatschappelijke dienstverlening
 - schuldhulpverlening
 - Lokaal Initiatief voor Asielzoekers (LOI)
 - ✓ de dienst rechtshulp (ISOM)
 - ✓ de dienst collectieve schuldenregeling (ISOM)
 - ✓ de dienst tewerkstelling (ISOM)
- Ouderenzorg
 - ✓ serviceflats Huis DRIANE
 - ✓ het dienstencentrum
 - met o.a.:
 - ergotherapie
 - gezondheidsoverleg
 - minder mobiele centrale (MMC)
 - ✓ thuiszorgdiensten
 - gezinszorg
 - poetsdienst
 - klusjesdienst
 - personenalarm
- Centrum voor kinderopvang Kids & co
 - ✓ buitenschoolse kinderopvang
 - inclusieve opvang
 - occasionele opvang
 - ✓ 't Opvoedingsatelier
 - ✓ Proefproject CKO (centrum voor kinderopvang)
 - ✓ Dienstenbedrijf kinderopvang (dienstencheques)

4. Wat doen we?

Het lokaal bestuur heeft aan het OCMW de opdracht gegeven om het lokaal beleid aan te sturen. Tevens neemt het OCMW zelf heel wat taken op in uitvoering van dit sociaal beleid.

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de opdrachten in het kader van het lokaal sociaal beleidsplan (LSB-plan) die het OCMW opneemt en proberen we ze te kaderen in de doelstellingen die het lokaal bestuur zich heeft gesteld.

4.1. Algemeen Maatschappelijke dienstverlening – sociale dienst

sociale dienst = de spil

De sociale dienst blijft het centrum van het OCMW. Het zijn de maatschappelijk werkers die de spil vormen in de interactie tussen het OCMW (het lokaal bestuur) en de burger. Enerzijds treedt de maatschappelijk werker (MW-er) curatief op t.a.v. de vele differente hulpvragen, anderzijds detecteert hij de noden van de hulpvragers en formuleert deze naar het beleid.

Curatief/ preventief

Waar nodig zet de sociale dienst preventieve acties op of initiatieven ter versterking van de draagkracht van de zwaksten in de samenleving. De sociale dienst zorgt tevens, als orgaan van het democratisch verkozen lokaal bestuur, voor de coördinatie van alle hulpverlening binnen de gemeente.

Coördinatie

Deze coördinatie heeft twee aspecten:

- enerzijds de coördinatie van de zorg van de verschillende openbare en private aanbieders rond een zorgvrager of groep van zorgvragers
 - anderzijds de detectie van noden en afstemming van het aanbod; waar nodig zal de sociale dienst het vereiste aanbod (laten) ontwikkelen.
-

Participatie

Eén belangrijk aspect in de benadering van de burger als gebruiker van de dienstverlening van het lokaal bestuur, is het inzicht dat de laatste jaren gegroeid is m.b.t. de participatiemogelijkheden van de burger aan het lokaal maatschappelijk gebeuren als bron voor welzijn. Daarom zal de komende jaren het beleid van de sociale dienst vooral gericht zijn op acties die uitsluiting van de zwakkeren en kansengroepen tegen gaan.

Tewerkstelling

Zoals de laatste jaren duidelijk is geworden zal de sociale dienst bijzondere aandacht gaan besteden aan de tewerkstelling van hen die niet op eigen kracht aan bod komen op de arbeidsmarkt. Intergemeentelijke Tewerkstellingsdiensten (ISOM) is daar het geëigende instrument voor. Tevens willen wij vanuit het OCMW

impulsen geven aan een lokaal tewerkstellingsbeleid via de Raad van Bestuur van het PWA (Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap) die als adviesraad kan optreden. Eén van de eerste actiepunten daarbij zal de verdere uitbouw van het lokaal contactpunt van de Werkwinkel zijn, gekaderd in het Sociaal Huis.

**Steun-
verlening**

Participatie is echter vaak ook een kwestie van (voldoende) inkomen. In het kader van de achterstelling en uitsluiting van burgers, dient de maatschappelijke dienstverlening vanuit het OCMW een leefbaar inkomen te garanderen voor alle inwoners. Het garanderen van een voldoende minimale steunverlening, naast de toekenning van het leefloon, blijft een eerste opdracht van het OCMW.

De laatste jaren stellen we echter vast dat steeds meer mensen in moeilijkheden geraken door een grote schuldenlast. Het hulpverleningsaanbod onder de vorm van budgetbeheer en budgetbegeleiding door de sociale dienst kent bij de hulpvragers een grote bijval, vermoedelijk omdat men het gevoel behoudt zijn zaken zelf in de hand te houden.

Daarom moeten wij vanuit de sociale dienst een strategie ontwikkelen om budgetbeheer en/of -begeleiding voor die hulpvragers als toegangspoort te zien voor een bredere hulpverlening. De maatschappelijk werker van de sociale dienst zal in het bijzonder oog hebben voor de achterliggende problematiek die als oorzaak voor de probleemsituatie kan aangeduid worden: de gezinssituatie, medische of gezondheidsproblematiek, tewerkstellingskansen, ...

Tevens dient hij in het bijzonder oog te hebben voor randproblemen die dikwijls de kop opsteken in problematische financiële situaties: opvoedingsvragen, relatieproblemen, verlies van sociaal netwerk, ...

**Sociaal
Culturele
Participatie**

In het kader van deze laatste problematiek dient de sociale dienst de nodige acties te ontwikkelen om mensen, die in een financiële of andere achterstellings situatie dreigen te vervallen, de nodige ondersteuning te geven. Dit kan onder de vorm van ondersteunende groepsactiviteiten vanuit het dienstencentrum. Belangrijker nog zijn de mogelijkheden die geboden worden in het kader van de tegemoetkoming voor sociale en culturele participatie waar (financiële) middelen ter beschikking gesteld worden om hulpvragers die een beroep doen op het OCMW aan te sporen deel te nemen aan verenigingen en activiteiten die de sociale participatie bevorderen.

Opbouwwerk

Anders dan in het verleden, stellen we vast dat kansarmen mondiger zijn geworden en bereid zijn zich in gezamenlijke acties in te zetten. Vanuit de sociale dienst moet hierop ingespeeld worden door hulpvragers meer samen te brengen en een gepast aanbod aan preventieve acties op te zetten.

in een leefbare gemeenschap

Een mens kan zich maar settelen als hij een veilig nest heeft. Daarom heeft het OCMW reeds lang aandacht voor de huisvesting van mensen die in problemen komen. Van onze noodwoningen is dan ook veel gebruik gemaakt en het was een goede aanvulling op het ruime aanbod van sociale woningen van Zonnige Kempen. Wonen is echter meer dan een dak boven je hoofd; het betekent ook woonzekerheid, veiligheid in de woning, goed nabuurschap, ...

Daarom zal de sociale dienst, in samenwerking met de dienst huisvesting van de gemeente, een woonbeleid uittekenen om die mensen de nodige ondersteuning te bieden, die, omwille van gezondheidsproblemen of handicap, sociale achtergrond of financiële problemen, meer aandacht vragen voor hun woonsituatie.

koesteren

Herenthout is een kerngemeente met nog een vrij dorps karakter, waar mensen mekaar nog kennen. Dit heeft twee duidelijke consequenties:

- een sterke sociale controle
- een nog duidelijk aanwezige hulpvaardigheid t.a.v. familie, vrienden, burens ...

Zeker t.a.v. alleenstaanden die dreigen te marginaliseren, is dit een belangrijk gegeven.

Binnen het OCMW is reeds lang de overtuiging gegroeid dat het gevaar voor deze mensen erin bestaat dat zij in een anonieme stad terecht komen waar het marginaliserend effect nog veel groter is.

Daarom is het beleid van het OCMW er reeds langer op gericht alleenstaanden (vroeger alleen mannen, doch de laatste jaren ook steeds meer vrouwen) die dreigen af te glijden naar vereenzaming en isolatie, te "**koesteren**", hen in Herenthout huisvesting en ondersteuning te geven, om te vermijden dat zij zouden wegtrekken. Het huisvestingsproject van het OCMW met noodwoningen en doorstroomwoningen dient in deze zin begrepen te worden.

4.2. Ouderenzorg

Zoals reeds eerder gesteld heeft het OCMW in het verleden steeds bijzondere aandacht gehad voor de zorg voor ouderen en werd het OCMW-beleid daar grotendeels op afgestemd. Ook in de toekomst, met de vergrijzing in het verschiet, zal bejaardenzorg een belangrijk deel van het OCMW-beleid uitmaken.

Thuiszorg

Dit betekent zeker een uitbreiding en intensivering van het zorgaanbod om ouderen de kans te geven zolang mogelijk thuis te wonen. Het huidige aanbod zal geconfronteerd worden met zwaardere problematieken, waardoor meer zal moeten gewerkt worden met zorgplannen en waarbij samenwerking tussen de verschillende disciplines zich meer zal opdringen. Onze thuiszorgdiensten zullen ook geconfronteerd worden met grondige organisatorische wijzigingen.

Thuiszorg Regionaal

Bij de overgang van onze dienst gezinszorg naar de gemeenschappelijk dienst gezinszorg van Welzijnszorg Kempen (WZK) zal het een uitdaging zijn om het aanbod zo dicht mogelijk bij de mensen te brengen en een link te behouden met onze eigen diensten. De recent aangekondigde wijzigingen in de financiering van de poetsdienst doet een gelijkaardig scenario voor de poetsdiensten vermoeden.

Aangepaste huisvesting

De serviceflats van het OCMW beantwoorden aan een duidelijke nood en zijn een groot succes. De lange wachtlijsten maken duidelijk dat er bij de ouderen een grote vraag is naar aangepaste huisvesting. Om daar een beter zicht op te krijgen dient een breed bejaardenbehoefteonderzoek te worden opgezet dat een overzicht moet geven van de wensen en behoeften van onze oudere inwoners. Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek, kan nu reeds gesteld worden dat het stijgend aantal bejaarden, die ook steeds ouder worden, een groter, maar ook gedifferentieerder aanbod aan huisvesting en opvang zal vereisen. Ook hier zal samenwerking met de private sector zich opdringen. Rusthuis Boeyendaalhof zal daarin de meest aangewezen partner zijn.

Eenzaam- heid

Een belangrijk aandachtspunt in deze context voor alle OCMW-diensten is de dreigende vereenzaming van o.a. oudere bejaarden. Door een grotere immobiliteit en het wegvallen van familiale en buurtnetwerken raken steeds meer ouderen geïsoleerd. Alle diensten die zich met bejaardenzorg bezighouden dienen een bijdrage te leveren om ervoor te zorgen dat de nodige netwerken ontwikkeld worden. Vrijwilligerswerk en mantelzorg dienen hierin vanuit de overheid bijzonder ondersteund te worden.

**Lokaal
Diensten-
centrum**

Bejaard is een beladen begrip geworden. Weinigen willen daarmee nog aangesproken worden, en terecht. Wanneer vroeger iemand als bejaard werd aangemerkt, was dat een 65+'er, die inactief was en zorgbehoevend. En dat klopte heel dikwijls nog.

Nu zijn de 65+'ers een differente en bonte massa van ouderen die alleen nog hun eigen weg willen gaan. Het bejaardenbeleid, of noemen het nu niet beter ouderenbeleid, dient met deze trend terdege rekening te houden.

**Inclusief
beleid**

En niet alleen een ouderenbeleid. Eigenlijk moet het ganse lokale beleid een (ouderen) inclusief beleid worden, zowel cultuur, huisvesting, sport, ontspanning,... moeten in hun aanbod rekening houden met de grote groep ouderen die op die verschillende terreinen een (zo nodig) aangepast) aanbod verwachten.

Deze trend zal ook de werking van het lokaal dienstencentrum (LDC) een belangrijke invloed hebben. Het is niet de eerste opdracht meer van het dienstencentrum een "bijzonder aanbod" te organiseren naar de bejaarden. De taak van het LDC zal er vooral in bestaan ervoor te zorgen dat het reguliere aanbod aan cultuur, ontspanning, ... voldoende aandacht heeft voor de grote groep ouderen.

**Integratie-
centrum**

Het lokaal dienstencentrum behoudt een bijzondere opdracht als "integratiecentrum" om voor die mensen en groepen, die dreigen uit de boot te vallen, een aangepast aanbod te voorzien. Dat kan dan zijn voor specifieke groepen in de seniorenpopulatie, maar ook voor kansarmen, allochtonen en/of asielzoekers, ...

Het dienstencentrum blijft de uitvalsbasis voor de thuiszorgdiensten van waaruit tevens aanvullende diensten worden aangeboden.

Ergotherapie

In het kader van het nieuwe woonbeleid zal vanuit de ergotherapeutische invalshoek gekeken worden naar de huisvesting van (hulpbehoevende) bejaarden en zal aandacht besteed worden aan levenslang wonen. Tevens zal de ergotherapeute de thuiszorgdiensten ondersteunen in hun acties om de woonomgeving van de hulpvragers aan hun veranderende behoeften aan te passen. In dit kader zal het project valpreventie als proefproject dienst doen.

**Gezondheids-
beleid**

De verantwoordelijk van het dienstencentrum heeft in het kader van het LSB-plan de opdracht gekregen het preventief gezondheidsbeleid in Herenthout gestalte te geven. Daartoe zal op de eerste plaats een gezondheidsoverleg met de verschillende gezondheidswerkers georganiseerd worden. Ook hier zal coördinatie en samenwerking, niet alleen met de gezondheidswerkers, maar met het brede maatschappelijke veld van scholen, verenigingen, diensten en besturen, hét motto zijn.

4.3. Kids en Co

4.3.1 Kinderopvang

Centrum voor gezinsondersteuning	Zoals in de inleiding gezegd is, is Kids en Co uitgegroeid tot een volwaardige dienst met een ruim aanbod voor ouders met jonge en opgroeiende kinderen
CKO	Als centrum voor kinderopvang (CKO-proefproject) heeft Kids en Co op de eerste plaats de opdracht om de kinderopvang in Herenthout te coördineren en de samenwerking tussen de verschillende initiatieven gestalte te geven. Eén loket kinderopvang moet daarvoor het streefdoel zijn.
IBO	In dit kader blijft de kernopdracht van het OCMW de organisatie van de buitenschoolse kinderopvang. Deze dienst is de laatste jaren sterk geëvolueerd met bijzondere aandacht voor extra-zorg kinderen.
Inclusief	Als inclusieve buitenschoolse kinderopvang heeft het IBO een regionaal aanbod dat beantwoordt aan duidelijke behoeften, ook in de omliggende gemeenten.
Occasionele opvang	Voor de komende jaren wenst Kids en Co de uitdaging aan te gaan om een antwoord te bieden aan de vele dringende vragen voor occasionele opvang. Hiervoor kan een meersporenbeleid ontwikkeld worden via de gemandateerde voorziening, door kinderopvang met dienstencheques of binnen de eigen werking. In het CKO-proefproject dient nagegaan in welke mate hier door de verschillende diensten een kleinschalig aanbod kan gecreëerd worden.
Brede kijk op "opvang"	De laatste jaren is Kids en Co buiten de nauwe opvanggrenzen van kinderopvang getreden. Waar het initiatief van het IBO ontstaan is uit een duidelijke behoefte aan opvang voor werkende ouders (inzonderheid tweeverdieners), werd vlug duidelijk dat door aandacht te hebben voor "opvang" heel dikwijls ook opvoedkundige aspecten werden aangeraakt. Door met opvang van kinderen bezig te zijn, groeide ook binnen het OCMW-bestuur het besef dat veel ouders, die opvang nodig hebben, maar ook alle andere ouders zich vragen stellen rond opvoeding. Tevens stelde het IBO-team vast dat binnen de eigen werking kansen lagen om via een kwaliteitsvolle opvang, met aandacht voor achterliggende problematieken, kinderen en ouders mogelijkheden kunnen geboden worden om te werken aan die facetten van het leven van de opgroeiende kinderen, die determinerend kunnen zijn voor een latere uitsluitingspositie. We denken dan aan leerachterstand, sociale vaardigheden, zelfwaardegevoel, ... Deze verdieping van de eigen werking kan binnen het CKO als leidraad

dienen voor een kwaliteitsvolle werking naar kinderen uit achtergestelde gezinnen.

Lokaal overleg

Als lokaal bestuur en initiatiefnemer van het IBO heeft het OCMW de opdracht aanvaard om sturend op te treden in het kinderopvanglandschap. Vanuit OCMW wordt het lokaal overleg kinderopvang georganiseerd en de coördinator van Kids en Co houdt de pen vast bij het schrijven van het lokaal beleidsplan kinderopvang. Ook de komende jaren zal via het OCMW het kinderopvangbeleid binnen het lokaal bestuur vorm krijgen. Binnen dit kader blijft het een permanente opdracht de opvangbehoeften in kaart te brengen en het aanbod hieraan aan te passen. Uit recent onderzoek blijkt een hoge nood aan voorschoolse opvang. In het kader van het CKO dient hiervoor een voor het lokaal bestuur aanvaardbare oplossing geformuleerd.

4.3.2 Opvoedingsondersteuning

Opvoedingsondersteuning dicht bij de mensen

Zoals in het hoofdstuk kinderopvang reeds geformuleerd heeft de werking rond kinderopvang ook de aandacht voor opvoedingsvragen aangescherpt, zowel binnen de diensten als op beleidsniveau. Het was dan ook een uitdaging om hiervoor een aangepast aanbod te creëren. Onze cliënt voor opvoedingsondersteuning krijgt ondertussen bijzondere aandacht bij alle instanties die in de streek en daarbuiten met opvoedingsondersteuning bezig zijn. Het kleinschalig opzet, doch vooral de link die gelegd wordt met de sociale dienst, lijkt ook anderen aan te spreken. De komende jaren dient de dienst opvoedingsondersteuning verder te worden uitgebouwd.

ingebed in Kids & co

De komende jaren dient de dienst opvoedingsondersteuning verder te worden uitgebouwd met volgende uitgangspunten. De DOO wordt duidelijk ingebed in Kids & co (als Centrum voor Gezinswelzijn) omwille van de lage drempel voor ouders, die sowieso voor alles wat met kinderen en opvoeding te maken heeft aan het loket van het CKO terecht kunnen en de visie van kinderopvang als ontmoetingsplaats, die we door de inbedding van de dienst opvoedingsondersteuning verder kunnen waarmaken met o.a. de pedagogische bibliotheek, speltheek, cursussen en gespreksgroepen die in het centrum kunnen doorgaan,.... en waarvoor ouders slechts één adres nodig hebben.

gedifferentieerd aanbod

De DOO beoogt op 4 terreinen een aanbod te doen naar de Herenthoutse ouders

1. Individuele begeleiding van alle ouders met opvoedingsproblemen of vragen via het pedagogisch gesprek. Deze taak wordt opgenomen door de maatschappelijk werker (mw'r) van de DOO, die duidelijk gelinkt blijft aan de Sociale Dienst van het OCMW.

Met het oog op de toegankelijkheid voor het kansarm publiek van het OCMW wordt deze opdracht in eerste instantie gecombineerd met de opdracht van budgetbegeleiding. Tevens worden binnen de Sociale Dienst acties ondernomen om de intaker en de budgetbegeleiders attent te laten zijn voor opvoedingsvragen binnen de geholpen gezinnen om waar nodig door te verwijzen naar de mw'er van de DOO.

2. **Opvoedingsondersteuning binnen het IBO**

Via sociaal en gratis tarief worden kinderen in kwetsbare situaties in het IBO opgevangen

om enerzijds de ouder(s) te ontlasten en ruimte voor zichzelf te geven, anderzijds de kinderen in een ander milieu ontwikkelingskansen te geven. Vanuit deze pedagogische situatie wordt ouders advies gegeven door de begeleidsters en pedagogisch medewerker en zal de mw'er DOO op basis van de kennis en ervaring binnen de opvang de ouders de nodige begeleiding geven en hen zo nodig naar een aangepaste hulpverlening doorverwijzen.

3. **Organiseren van preventieve activiteiten omtrent opvoeding** naar alle burgers van Herenthout

- oudercursussen, sessies van een aantal wekelijkse bijeenkomsten
- maandelijkse ouderpraatgroepen
- de moedergroep voor kansarme moeders

4. Een ruimer aanbod van **infoavonden voor het brede publiek**, eventueel regionaal georganiseerd.

Lokaal Overleg

Ingevolge het decreet opvoedingsondersteuning dient het lokaal bestuur een lokaal aanspreekpunt / coördinator opvoedingsondersteuning aan te duiden.

Tevens dient een lokaal overleg opvoedingsondersteuning georganiseerd te worden – het reeds bestaande overleg opvoedingsondersteuning met de scholen kan hier het vertrekpunt zijn.

OO regionaal

Binnen ISOM dienen de nodige stappen te worden gezet om het voorstel van het OCMW van Herentals tot aanwerving van een gezamenlijke preventiemedewerker O.O. met als uitvalsbasis in Kids & co. terug op tafel te brengen. Daartoe kan het lokaal netwerk, met medewerking van de OCMW's van Olen, Grobbendonk en Herenthout als vertrekbasis dienen.

Deze actie kan nu gekaderd worden binnen het initiatief van Welzijnzorg Kempen voor de uitbouw van de regionale ondersteuning van initiatieven voor opvoedingsondersteuning, enerzijds door het aanwerven van een regionaal coördinator voor het ganse WZK-werkingsgebied, anderzijds door de aanmoediging van de subregionale samenwerking met aanstelling van subregionale coördinatoren als eindpunt.

5. Hoe werken we?

5.1. Sociaal Huis

Sociaal Huis

De grote uitdaging voor het OCMW voor de komende jaren wordt de integratie van zijn werking binnen het Sociaal Huis. Het is de bedoeling dat voor het publiek het aanbod van het OCMW opgaat in het ruimte dienstverleningsaanbod van het lokaal bestuur. Hierdoor zal de burger geen onderscheid meer maken tussen OCMW-aanbod en de rest, waardoor de drempel voor mensen in moeilijkheden wordt weggenomen.

6 loketten

Samen met het gemeentebestuur zal in het kader van het Sociaal Huis de dienstverlening aan de burger worden aangeboden via 6 loketten:

- Leven – Interne zaken
- Grondgebiedzaken – Wonen/huisvesting
- Vrijetijdsloket
- Ouderenzorg
- Kinderzorg
- Maatschappelijke dienstverlening / Sociale Dienst

Rond de naamgeving wordt nog gewerkt.

De laatste 3 loketten worden door het OCMW aangestuurd en georganiseerd.

Zelforganiserende organisatie

De organisatie van het OCMW vertrekt vanuit de kracht van zijn medewerkers. De dynamiek van de organisatie is gelijk aan de som van de dynamiek van alle personeelsleden, inzonderheid echter de diensthoofden en dienstverantwoordelijken. Deze laatste geven mee inhoud aan het beleid.

Beleidsnota's

Iedere dienst schrijft daarom voor zijn werkerterrein een beleidsnota waarin hij/zij, op basis van zijn eigen deskundigheid en ervaring en gedreven door zijn dromen naar een ideale toekomst, weergeeft waar men met zijn dienst naartoe wil. Het spreekt vanzelf dat de uiteindelijke bestemming het resultaat is van de confrontatie van de eigen inzichten van de dienstverantwoordelijken met de beleidslijnen en verwachtingen van de beleidsvoerders (gemeenteraad, OCMW-raad, Vast Bureau en voorzitter).

5.2. Organisatie

Permanente werken aan structuren

Het OCMW is de laatste jaren zowel inhoudelijk als qua organisatie sterk gegroeid. Niet alle diensten hebben al hun vaste stek binnen het organogram gevonden. De oefening tot organisatie van het Sociaal Huis zal nog grondige wijzigingen brengen in het globale kader. Inhoudelijke diensten als het dienstencentrum, de dienst opvoedingsondersteuning, het aanbod rond huisvesting en tewerkstelling moeten de komende jaren nog juist gesitueerd worden.

Het lokaal bestuur, inzonderheid OCMW, blijft een levende organisatie met een permanente structurering. Ook de ondersteunende diensten ontsnappen niet aan deze wijzigende organisatiebehoefte.

Personeel en organisatie

Daarom zal de komende jaren een dienst P&O (personeel en organisatie) ontwikkeld worden, waarbij de verschillende diensten die betrokken zijn bij het vorm geven van de organisatie worden samengebracht. In de dienst P&O wordt ondergebracht:

- de personeelsdienst
 - administratieve coördinatie
 - ICT-systeem verantwoordelijke
 - interne en externe communicatie
-

Financiële dienst

De introductie van een lokale ontvanger geeft tevens de mogelijkheid tot de uitbouw van een volwaardige financiële dienst.

5.3. Ondersteunende diensten

5.3.1 Personeel

Voldoende personeel

Goed personeel is de sterkhouder van het OCMW. Het vorig jaar uitgetekende personeelsbehoefteplan, dat vorm krijgt in een aantal kaderwijzigingen dit en volgend jaar, vormt de basis voor de verdere inhoudelijke uitbouw van het OCMW.

Tevens moet de komende jaren grondig nagedacht worden over de opvolging van de secretaris. Het is belangrijk dat, in het kader van onze nieuwe en moderne organisatie, een aangepast functieprofiel voor de nieuw aan te werven secretaris wordt opgemaakt.

Competentiemanagement

Voldoende personeel is niet voldoende. Belangrijk is de juiste man/vrouw op de juiste plaats met competenties eigen aan de job. Daarom zal gedurende de komende jaren het personeelsbeleid gestoeld worden op het competentie management. Aanwerving, vorming, evaluatie, ... zullen afgemeten worden aan de competenties die voor de functie vereist zijn.

HRM = tevredenheid Belangrijk bij het functioneren van de medewerkers is hun motivatie en tevredenheid. Een kwaliteitsvol personeelsbeleid heeft op de eerste plaats oog voor het "wel voelen" van de medewerkers. *"Een tevreden werknemer maakt een tevreden werkgever en bijgevolg ook een tevreden klant"*. Een goed HRM-beleid (human resource management) zal dan vooral op zoek gaan naar de capaciteiten van de medewerkers en hen de kans geven deze te ontwikkelen in functie van de opdracht.

Retentie In dit opzicht zal het bestuur extra oog hebben voor de ervaren (oudere) werknemers met als doel hen zo lang mogelijk in de job te houden. Juist hun ervaring geeft de mogelijkheid om hen op dienstige capaciteiten aan te spreken.

Diversiteit Als OCMW moeten we er tevens werk van maken om kansengroepen, arbeidsgehandicapten en moeilijk bemiddelbare werklozen via tewerkstelling binnen het lokaal bestuur nieuwe integratiekansen te geven. Ons aanwervings- en vormingsbeleid moet hiervoor ruimte geven.

Diensthooften en -verantwoordelijken Een goed personeelskader en organogram vormt de basis voor een goede organisatie. Gezien het belang dat gehecht wordt aan de meesturende opdracht van diensthooften en -verantwoordelijken is het belangrijk hen op een eenduidige manier in het organogram te positioneren. Dit veronderstelt tevens dat hen ook een aangepaste weddenschaal wordt toegekend.

Tevens zal de werking van het managementteam de komende jaren verder worden uitgebreid en de samenstelling aangepast aan de voorschriften vervat in het nieuwe OCMW-decreet.

Interne communicatie Wil men een door het personeel gedragen organisatie opbouwen, is een degelijke informatie van het personeel primordiaal. Het zijn de personeelsleden die éérst over nieuwe beleidsinitiatieven moeten geïnformeerd worden. Zij moeten tevens duidelijk geïnformeerd zijn over hun rechten en plichten. Hier dient een goede samenwerking opgebouwd met de verantwoordelijke interne communicatie.

Afstemming gemeente Bij de ontwikkeling van het OCMW personeelsbeleid is het van het allergrootste belang een goede afstemming te bekomen met het personeelsbeleid van de Gemeente. Op de eerste plaats voorziet de wet dat Gemeente en OCMW hetzelfde personeelsstatuut hebben. Zeker zo belangrijk is de vaststelling dat in het kader van het LSB en het Sociaal Huis personeel van Gemeente en OCMW meer en intenser moeten gaan samenwerken, waarbij het belangrijk is dat dit gebeurt onder dezelfde arbeidsvoorwaarden.

5.3.2 Administratieve coördinatie

Nieuwe administratieve organisatie

Tot heden wordt de administratie van het OCMW georganiseerd en aangestuurd door de secretaris. Door de veelheid van diensten, de uitbreiding van de dienstverlening en nieuwe organisatieontwikkelingen dient de administratie van het OCMW opnieuw vorm gegeven te worden. De huidige administratieve organisatie is nog te erg gestoeld op de situatie van voor een 10-tal jaar, waarbij de administratie bestond uit 1 secretaris en 1 bediende.

Administratief Coördinator

De administratief coördinator, die dit voorjaar in dienst komt, heeft als opdracht samen met de secretaris deze nieuwe organisatie uit te tekenen, inzonderheid wat betreft dossierbeheer, archief en notulering.

Interne communicatie

Verder zal de administratief coördinator verantwoordelijk zijn voor de interne communicatie. De ontwikkeling van een intranet voor het OCMW moet de aanzet zijn om te komen tot een intranet voor gemeente en OCMW samen.

Kwaliteitsbeleid

Tevens treedt de administratief coördinator op als kwaliteitscoördinator. Tot nu toe hebben een aantal diensten een intern kwaliteitsbeleid opgebouwd op basis van de opgelegde kwaliteitshandboeken (serviceflats, dienstencentrum, gezinszorg, IBO). Op middellange termijn zal een kwaliteitsbeleid voor het OCMW moeten ontwikkeld worden. Een eerste aanzet hiervoor is een eenvormige klachtenbehandeling.

5.3.3 ICT-medewerker – systeemverantwoordelijke

Informatica beleid

In het personeelsbehoefteplan is voorzien in de aanwerving van een systeemverantwoordelijke voor het lokaal bestuur – gemeente en OCMW samen.

Met de gemeente is overeengekomen dat het OCMW de systeemverantwoordelijke aanwerft en halftijds detacheert aan het gemeentebestuur.

De informatisering van het OCMW vertrekt vanuit volgende premissen:

- * Informatica moet ten dienste staan van de organisatie en de dienstverlening ondersteunen
- * Informaticasysteem moet veilig zijn
- * De gegenereerde informatie moet accuraat zijn en aanspreken (modern)

systeemverantwoordelijke

Willen wij in de toekomst aan deze premissen voldoen dient de informatisering door een systeemverantwoordelijke worden begeleid met volgende opdracht:

A. Invoeren van een moderne informatie en communicatie technologie en een integraal en efficiënt ICT - beleid voor OCMW en gemeente

- verantwoordelijk beheer en opvolgen van het informatica- en telecommunicatiepark
- voeren van een automatiseringbeleid
 - > introductie van functionele software
 - > beleidsplanning vertalen in ICT – projecten

B. Interne communicatie ondersteunen

- het voeren van een veiligheidsbeleid
- ontwikkelen van een intranet (kennisdatabank)
- ondersteuning van het elektronisch dossierbeheer en archief
- voeren van een privacybeleid

C. Externe Communicatie ondersteunen

- technisch vertalen van het informatiebeleid
 - technisch ondersteuning van de website
 - ontwikkelen van een e-loket voor een toegankelijke vraaggestuurde en geïntegreerde dienstverlening in het kader van het Sociaal Huis
-

**integratie
computer
systemen**

Eén van de eerste opdrachten van de ICT-medewerker zal erin bestaan alle computernetwerken van het lokaal bestuur in de mate van het mogelijke te integreren.

Gezien de verwachte intensere samenwerking van de verschillende diensten van OCMW en gemeente lijkt het logisch dat op langere termijn gestreefd wordt naar één computersysteem met één intranet.

5.3.4 Beleidsmedewerker

**Beleids-
medewerker**

De opdracht van de beleidsmedewerker de komende jaren spitst zich toe op volgende opdrachten:

- ondersteunen van de beleidsontwikkeling
 - de sturing en ondersteuning van de implementatie van het LSB
 - de uitbouw van externe communicatie van het OCMW gekaderd binnen een communicatiebeleid voor het ganse lokaal bestuur
-

4.a. Beleidsondersteuning

Beleidsnota's

We werken met beleidsnota's en jaarverslagen om te komen tot een gedragen OCMW beleid. De beleidsnota's zijn een communicatie-instrument tussen beleidsvoerders en het werkveld en geven structuur aan de acties op de werkvloer. Het is belangrijk dat de verschillende beleidsnota's afgestemd zijn op elkaar en gekaderd worden binnen het LSB-plan.

**Betrokken
raadsleden**

Tijdens de lopende legislatuur zal alles in het werk gesteld worden om de raadsleden zo nauw mogelijk te betrekken bij het tot stand komen van het beleid en de uitvoering ervan op de werkvloer. Basis hiervoor is "bruikbare" en interactieve informatie.

Subsidies De beleidsmedewerker heeft tevens als opdracht een informatiebank op te zetten over alle mogelijke project- en werkingssubsidies. Hij ondersteunt de dienstverantwoordelijken in hun zoektocht naar financiële middelen.

4.b. Implementatie LSB

Afstemming beleidsplannen De beleidsmedewerker geeft verder sturing aan de uitwerking van het LSB-plan. Hij begeleidt de verschillende dienstverantwoordelijken van Gemeente en OCMW in de ontwikkeling van hun beleid op basis van hun beleidsplannen. Hij zorgt voor de afstemming van de verschillende beleidsplannen op het lokaal sociaal beleidsplan.

Burger-participatie In het kader van de implementatie van het LSB-plan ontwikkelt hij een strategisch plan voor het betrekken van de burgers en middengroepen bij het beleid van het lokaal bestuur. Hierbij zal de werking van de verschillende adviesorganen worden geoptimaliseerd om te komen tot gedragen beleidsadviezen.

Behoeften-onderzoek Waar nodig zal de beleidsmedewerker diensthoofden ondersteunen in het opzetten van behoeftenonderzoeken.

E-loket Tevens zal een plan uitgewerkt worden om (via de websites van de lokale besturen) interactieve communicatie mogelijk te maken met de individuele burger. Met het oog daarop zal enerzijds gestreefd worden naar de integratie van websites van de verschillende diensten van het lokaal bestuur, anderzijds zal de komende jaren de basis gelegd worden voor de ontwikkeling van een e-loket in samenwerking met de ICT-systeemverantwoordelijke.

Doelgroep communicatie Ook dient de beleidsmedewerker permanent aandacht te hebben voor en alle communicatoren ondersteunen in de communicatie met moeilijk te bereiken doelgroepen. Het communicatiebeleid van het lokaal bestuur kan slechts geslaagd genoemd worden in de mate dat de moeilijk bereikbare en kwetsbare groepen effectief bereikt worden.

5.4. Intergemeentelijke samenwerking

samenwerking

Zoals u bij het lezen van deze nota hebt gemerkt loopt 'samenwerken' als een rode draad door het ganse LSB-plan en het OCMW-beleid.

De veelheid van behoeften en vragen, die dikwijls een bijzondere knowhow vereisen, zorgen ervoor een klein bestuur niet op alles een antwoord kan geven.

Het OCMW van Herenthout heeft heel vlug begrepen dat intergemeentelijke samenwerking een oplossing kan bieden om de inwoners van Herenthout die hulpverlening te bieden, waar wij als zelfstandig OCMW te klein voor zijn.

WZK

Daarom is het OCMW als enthousiaste deelnemer ingestapt in de werking van Welzijnszorg Kempen (WZK).

Wij participeren in de meeste initiatieven van WZK.

Er zijn heel wat uitdagingen voor WZK voor de komende jaren, waar het OCMW van Herenthout nauw zal bij betrokken zijn.

Op korte termijn zal moeten beslist worden om als diensten gezinszorg van de deelnemende OCMW's volledig te integreren in de

Gemeenschappelijk Dienst Gezinszorg van WZK. De systematische overname van het begeleidend personeel zal een eerste stap zijn; doch ook voor de verzorgenden zal op middellange termijn een integratie moeten geregeld worden.

Het nieuwe initiatief van WZK om de coördinatie op zich te nemen van de ontwikkeling van een aanbod voor **opvoedingsondersteuning** in elke gemeente van het arrondissement staat in de startblokken. Een coördinator werd aangeworven. Haar opdracht is de OCMW's en gemeenten aan te sporen en te begeleiden voor de ontwikkeling van een lokaal beleid opvoedingsondersteuning, te beginnen met de aanduiding van een lokale coördinator, het organiseren van een lokaal overleg opvoedingsondersteuning en het uitschrijven van een eerste beleidsplan opvoedingsondersteuning.

Ook heeft WZK dit jaar de beslissing genomen om een aanbod voor de organisatie van de **collectieve schuldenregeling** aan te bieden.

Tot nu toe werd dit subregionaal georganiseerd (ISOM en het samenwerkingsverband Zuiderkempen rond Westerlo). Om uiteenlopende redenen [o.a. de dubbele positie van het OCMW als hulpverlener en schuldeiser] was het subregionaal aanbod niet meer werkbaar en werd de vraag gesteld aan WZK om voor het ganse arrondissement een aanbod te organiseren.

Verder blijven wij gebruik maken van de verschillende ondersteunende diensten van WZK en IOK, o.a.:

- de Gemeenschappelijke Dienst Informatieveiligheid
 - de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (IOK)
 - de Gemeenschappelijke Dienst Veiligheid Speelsterreinen (IOK)
-

ISOM

Vanuit de sociale diensten werd in het verleden regelmatig vastgesteld dat het moeilijk was in een klein bestuur de nodige deskundigheid op te bouwen om op alle hulpvragen een antwoord te bieden.

De maatschappelijk werkers van de OCMW's rond Herentals hebben dan de koppen bij mekaar gestoken en zijn tot de conclusie gekomen dat een aantal diensten best gemeenschappelijk worden aangeboden, eerst op het gebied van rechtshulp, later ook tewerkstelling. Uit deze spontane samenwerking is later ISOM ontstaan, de Intergemeentelijke Samenwerking van de OCMW's van de Middenkempen, met als deelnemers de OCMW van de gemeenten Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Kasterlee, Lille, Olen en Vorselaar.

tewerkstelling

De dienstverlening werd de laatste jaren nog sterk uitgebreid, inzonderheid wat het aanbod van hulpverlening naar tewerkstelling betreft, met trajectbegeleiding voor zeer moeilijk bemiddelbaren, organisatie van een voortraject en vormings- en opleidingsessies. Ook is de Intergemeentelijke Tewerkstellingsdienst de link tussen het OCMW en de verschillende sociale tewerkstellingsinitiatieven die het OCMW van Herentals heeft ontwikkeld (de kringwinkel, de Boskat).

rechtshulp

In het kader van de Dienst Rechtshulp is een aanbod georganiseerd voor de collectieve schuldenregeling. Zoals eerder gesteld zal deze tak overgedragen worden naar WZK. Toch blijven de juristen de maatschappelijk werkers ondersteunen bij de behandeling van budgetdossiers met consumentenkrediet.

**ISOM
subregio**

ISOM is echter meer dan rechtshulp en tewerkstelling. Via ISOM willen we de OCMW's van de regio inhoudelijk versterken door zowel beleidsmensen als werkenden samen te brengen om samen na te denken en strategieën te ontwikkelen voor de uitdagingen die zich aandienen. Belangrijk bij dit alles is de inbreng van de ISOM-coördinator die het bestuur van ISOM, doch ook de verschillende OCMW's kan ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuw beleid. Ook voor ISOM dienen zich op korte en middellange termijn nieuwe opdrachten aan:

- de integratie van de diensten gezinszorg en de poetsdiensten op subregionaal niveau en de implementatie van het nieuw thuiszorgdecreet
 - de subregionale coördinatie van opvoedingsondersteuning
 - het organiseren van een psychiatrisch zorgaanbod in de regio: een prematuur initiatief dat door het OCMW van Herentals wordt opgezet op vraag van en in samenwerking met de Sano-kliniek van Geel. Bedoeling is op de site van het St. Anna-rusthuis een psychiatrisch verzorgingstehuis te bouwen, van waaruit psychiatrische thuiszorg en eventueel gezinsverpleging kan georganiseerd worden.
-

samenwerken Zoals reeds op verschillende plaatsen in de beleidsnota gesteld, zal het OCMW op verschillende terreinen moeten zoeken naar een goede afstemming en samenwerking met de gemeente: *wat we samen doen doen we beter!*

Toch vragen de problematieken waarmee het OCMW bezig is dikwijls een aparte aanpak en ingesteldheid, die niet altijd op de gemeente aanwezig is. Tevens is voor heel wat opdrachten de schaalgrootte van de gemeente onvoldoende.

De OCMW's zullen dan ook in de toekomst, om hun eigenheid te bewaren, gedwongen worden tot samenwerking om alle uitdagingen die zich nog aandienen het hoofd te bieden.

Van cruciaal belang daarbij is de keuze van het samenwerkingsverband om ervoor te zorgen dat het aanbod op het juiste niveau en de juiste schaalgrootte wordt aangeboden.

6. PERSONEEL

Voor de personeelsevolutie verwijzen wij naar het personeelsbehoeftenplan zoals dit door de OCMW-raad werd goedgekeurd in zitting van 3 juli 2008.

U vindt het als bijlage 1.

U vindt tevens als bijlage 2 het huidig personeelskader.

7. PATRIMONIUM

Het patrimonium dat het OCMW beheert bestaat uit:

- * gebouwen eigendom van het OCMW
 - een aantal verhuurde woningen
- het dienstencentrum en de conciërgewoning van Huis DRIANE
- * gebouwen eigendom van de gemeente, die het OCMW beheert
 - de zetel Bouwelse Steenweg 14
 - de serviceflats van Huis DRIANE
 - de gebouwen van Kids & co
- * een aantal gehuurde woningen die worden verder verhuurd.

De komende jaren staan een aantal belangrijke projecten op stapel.

Op de site van de zetel aan het gemeentehuis dient de nodige infrastructuur uitgebouwd voor de realisatie van het Sociaal Huis.

Voor het Dienstencentrum van Huis DRIANE dient uitgekeken naar de mogelijkheid om een aantal lokalen bij te bouwen.

In de gebouwen van 't Klooster dient verder werk gemaakt van de uitbouw van Kids & co. Dit project is afhankelijk van de keuze die het gemeentebestuur maakt voor de bestemming van de gebouwen langs de Kloosterstraat.

Voor de door het OCMW verhuurde woningen dienen de nodige aanpassingswerken uitgevoerd om de woningen in overeenstemming te brengen met de strengere eisen die gesteld worden aan huurwoningen worden gesteld, enerzijds door de huurwet, anderzijds door de comforteisen en energie-eisen die momenteel gesteld worden. Waar nodig dienen hier duidelijke afspraken gemaakt met de eigenaar van de woningen.

8. FINANCIEN

Het Financieel Meerjarenplan werd goedgekeurd door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn in zitting van 3 juli 2007.

U vindt het als bijlage 2.